

De Boomladder

Beleid Sociale Veiligheid

Inhoudsopgave

Onderwerp:

Pagina:

1. Visie, doelen en uitgangspunten	3
2. Kanjertraining en dagelijks handelen	3
3. Monitoring d.m.v. ZIEN!	6
4. Rollen en taken binnen sociale veiligheid	6
5. Ouders betrekken bij sociale veiligheid	7
6. Omschrijving van 'pesten' en 'plagen'	7
7. Het voorkomen van pesten	7
8. Handelen bij plagen	8
9. Handelen bij pesten	8
10. Digitaal pesten	9
11. Stappenplan bij ongewenst gedrag (overtreding schoolregels)	10

1. Visie, doelen en uitgangspunten.

Visie

De visie van onze school beschrijven we doorgaans vanuit twee verschillende dimensies: de pedagogische- en de onderwijskundige dimensie. M.b.t. dit beleidsplan Sociale Veiligheid werken we vooral vanuit de pedagogische dimensie:

‘De Boomladder is een school waar kinderen zich kunnen uiten, fouten mogen maken, maar waar ook eisen gesteld worden. Het pedagogisch klimaat is ondersteunend en uitdagend en biedt veiligheid, structuur en duidelijkheid. Iedereen voelt zich betrokken en verantwoordelijk voor de schoolgemeenschap. Samenwerking, zelfstandigheid en eigenaarschap van de kinderen zijn belangrijke waarden. De leerkrachten geven blijk van respect voor kinderen en begeleiden de omgang tussen de kinderen. Daarnaast bieden leerkrachten stimulering, uitdaging en veiligheid. Iedereen gaat op een positieve manier met elkaar om.’

Doelen

Het beleid sociale veiligheid heeft op De Boomladder de volgende doelen:

- Situatie creëren waarin onze kinderen, ouders en medewerkers zich veilig voelen;
- Preventief omgaan met plagen en/of pesten;
- Monitoren van de sociale veiligheid bij de kinderen;
- Duidelijkheid over herkennen/signaleren van pestgedrag;
- Duidelijkheid over de manier van melden van pestgedrag;
- Duidelijkheid over de vervolgstappen na de signalering of melding van pestgedrag;
- Duidelijkheid over de rollen/taken van diverse medewerkers.

Uitgangspunten

Wij werken vanuit een positief mensbeeld en denken in kansen. Wij spreken elkaar aan op elkaars gedrag met als doel dat de onderlinge band hierdoor verbeterd wordt. Het gevoel van sociale veiligheid voor alle deelnemers aan ons Kindcentrum staat hierbij voorop. Wij werken preventief omdat wij ervan overtuigd zijn dat dit meer oplevert en bijdraagt aan de sociale veiligheid.

2. Kanjertraining en ons dagelijks handelen.

Wij werken met het programma Kanjertraining. Kanjertraining gaat over het bevorderen van onderling vertrouwen in groepen. Vertrouwen is de basis voor het creëren van rust in de klas, het stimuleren van sociale veiligheid en een prettig schoolklimaat. Kernwoorden van de Kanjertraining zijn: vertrouwen, rust, wederzijds respect, sociale redzaamheid, ouderbetrokkenheid, burgerschap, gezond gedrag en duurzaamheid.

De methode bestaat uit een serie lessen met bijbehorende oefeningen om de sfeer in de klas goed te houden (preventief) of te verbeteren (curatief).

We noemen een paar belangrijke elementen van het programma, naast de wekelijkse lessen die kinderen in alle groepen ondergaan. Tevens geven we ons dagelijks handelen daarbij aan.

Uitdragen van een positieve sociale en morele norm.

Gedrag wordt voor een groot deel bepaald door de sociale norm in de omgeving. Kinderen zijn gevoelig voor de vraag: ‘Wat wordt er hier van mij verwacht?’ Om positief gedrag van kinderen te stimuleren willen we expliciet een positieve sociale en morele norm uitdragen. Dit doen we onder andere door:

- de omgangsafspraken uit Kanjertraining hangen zichtbaar in de klas;
- directe correctie van gedrag van kinderen dat haaks staat op de norm;

- aanwezigheid van medewerkers en leerkrachten bij de ingang van de school en klas om de kinderen 's morgens te begroeten, hen aan te spreken waar nodig, belangstellend te informeren, enzovoort.

De klas en school: Een gemeenschap.

We willen alle kinderen het gevoel geven dat ze onderdeel zijn van de leefgemeenschap die de school en de klas vormen, dat hun aanwezigheid 'verschil maakt' en dat de klas of de school minder leuk zijn als hij of zij er niet bij is. Dit doen we onder andere door kinderen veel te laten samenwerken met verschillende kinderen (met behulp van coöperatieve werkvormen) en door samen omgangsafspraken te maken. In het begin van het schooljaar besteden we aandacht aan de vorming van een positieve groep in alle klassen (met de 'startweek' van Kanjertraining).

Het voorgaande heeft evenzeer betrekking op de school. Het maakt veel uit of kinderen zich verbonden voelen met de school als geheel en of zij de school als een gemeenschap ervaren. Die gemeenschap bestaat dan – als het goed is – uit alle andere kinderen, alle leerkrachten en alle ouders. Op onze school vinden we het daarom belangrijk dat alle kinderen, alle leerkrachten kennen.

Investeren in de relatie met de kinderen.

We vinden het heel belangrijk dat alle kinderen een goede relatie hebben met hun eigen leerkracht. Dat is een belangrijke voorwaarde voor een gevoel van veiligheid. We vragen van onze leerkrachten dat ze investeren in het leren kennen van de eigen kinderen en in de onderlinge relatie. Ieder kind moet voelen dat het ertoe doet, dat de leerkracht het fijn vindt dat hij of zij er vandaag weer is. Alle leerkrachten zorgen ervoor dat ze aan het begin van het jaar een (kind)gesprek voeren met het kind en ouders. Dit kan gaan over schoolse zaken en over persoonlijke zaken als: dingen waar ze tegenop zien, die ze leuk vinden of spannend, hoe het thuis gaat en wat ze graag doen na schooltijd.

Kinderen worden medeverantwoordelijk.

Als de klas een gemeenschap is, dan voelen kinderen zich betrokken bij en medeverantwoordelijk voor wat er gebeurt in de klas. Bij ons op school krijgen kinderen een stem, en leren zij die stem op een verantwoorde wijze te gebruiken. We geven kinderen niet zozeer een stem om op te komen voor hun eigen belang, maar we willen dat ze zich medeverantwoordelijk gaan voelen voor het algemeen belang. We willen dat zij hun steentje bijdragen aan het algemeen belang, aan de gemeenschap. En daar zullen ze zich eerder verantwoordelijk voor voelen als ze ook echt mogen meedenken en als ze serieus worden genomen.

Zo werken we met een kinderraad, waarin kinderen mee mogen beslissen over zaken die hun aangaan. We laten oudere kinderen jongere kinderen helpen bij allerlei activiteiten. En, specifiek gericht op ongewenst gedrag als pesten, leren we kinderen wat ze kunnen doen als medekinderen gepest worden.

Positief.

We streven dus naar een positief sociaal klimaat, waarin ieder kind zich veilig voelt, waarin respect is voor elkaar en waarin iedereen gemakkelijk samenwerkt met iedereen. Een op het eerste gezicht eenvoudig, maar zeer belangrijk middel om hier toe te komen is het geven van complimenten. Kinderen (niet alleen kinderen, dat geldt helaas ook voor ons volwassenen) hebben de neiging om de negatieve gedragingen te benoemen, en het positieve als vanzelfsprekend te beschouwen. Tijdens de Kanjertraining lessen leren we positief te verwoorden wat we willen.

Als iedereen in de groep in staat is om elkaar complimenten te geven, en zo hun waardering voor elkaar uit te spreken, ontstaat er langzamerhand een steeds positievere sfeer in de groep. En daarmee een cultuur waarin het normaal is om de nadruk te leggen op wat goed gaat. Een klimaat waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, zich gewaardeerd weten, het gevoel hebben dat het ertoe doet dat ze er zijn.

Basisregels in de school .

Pesten lijkt vaker voor te komen in een weinig gestructureerde omgeving en in een omgeving waar kinderen onvoldoende voelen wat de sociale norm is. Duidelijke regels in de klas en in de school zijn dus van belang. Bij ons op school hebben we **basisregels**.

Die regels komen voort uit onze pedagogische doelstellingen (de belangrijkste waarden) van de school. De Kanjertraining biedt hiervoor een expliciet pedagogisch kader.

De basisregels zijn:

- Wij vertrouwen elkaar;
- Wij helpen elkaar;
- Wij werken samen;
- We hebben plezier;
- We doen mee.

Van basisregels naar groepsregels.

We introduceren in de eerste week van het nieuwe schooljaar de basisregels aan de kinderen.

In de startweken die volgen worden deze regels herhaald. Met de groep kunnen naar aanleiding van deze basisregels aanvullende groepsregels opgesteld worden zodat iedereen zich in de groep prettig en veilig voelt.

De regels vormen een kader voor gewenst gedrag. Deze regels zijn vervolgens zichtbaar in iedere groep. Ze staan ook op onze website.

Aanleren en naleven van gedragsregels.

Met het opstellen van gedragsregels zijn we er nog niet. Gedrag dat bij een bepaalde regel hoort, moet vrijwel altijd worden aangeleerd. Dus, zeker bij jonge kinderen, oefenen we de gedragsregels met de hele klas.

Maar het opstellen van regels en het aanleren van het bijbehorende gedrag is op zich ook nog niet voldoende. Het naleven van regels vraagt ook iets aan **gedrag van de leerkracht** (of andere volwassenen in de school). Bijvoorbeeld:

- modelgedrag vertonen;
- kinderen herinneren aan de regel;
- kinderen bevragen als ze zich toch niet aan de regel houden en een compliment geven als ze het vervolgens wel doen;
- kinderen aanspreken die zich niet aan de regel houden en daarbij aan te geven wat er wel van hen wordt verwacht.

Toezicht bij ons op school

Het houden van toezicht is van groot belang wanneer we willen werken aan de veiligheid binnen de school. Kinderen hebben (naast gelegenheid om te oefenen met zelfstandigheid, en naast ondersteuning daarbij van volwassenen) ook toezicht nodig. Kinderen houden zich niet vanzelfsprekend aan regels en zijn geneigd grenzen te verkennen. Ze hebben het nodig dat die grenzen worden aangegeven door volwassenen. Bovendien kan in een situatie waarin onvoldoende toezicht en dus onvoldoende 'leiding' is, onveiligheid in een groep kinderen sluipen.

Wij hebben met ons team duidelijke afspraken gemaakt rondom het toezicht op verschillende plekken/ gebeurtenissen:

- schoolplein, bij in- en uitgaan van de school;
- schoolplein tijdens pauzes;
- bij feesten en voorstellingen in de aula.

Behalve de afspraken die we als team hebben gemaakt over ons eigen gedrag bij het toezicht, hebben we samen met de kinderen geformuleerd welk gedrag van de kinderen in welke situaties wordt verwacht.

3. Monitoring d.m.v. ZIEN!

We bekijken structureel hoe de kinderen (en leerkrachten) vinden hoe het gaat op sociaal-emotioneel vlak. Dit doen we met behulp van 'ZIEN!'. Dit is een instrument dat inzicht geeft in de *beleving* van de sociale veiligheid van de kinderen en het *welbevinden* van de kinderen. Kinderen van groep 5 t/m 8 vullen deze in. Alle leerkrachten vullen deze vragenlijst ook in.

Analyse van de resultaten vindt plaats op drie niveaus:

- * Op **individueel niveau** zal de groepsleerkracht de resultaten van zijn of haar kinderen bekijken (de individueel ingevulde vragenlijst) en nagaan of er op individueel niveau direct actie nodig is. Bij opvallende zaken ligt het voor de hand om eerst een individueel gesprekje te voeren met de kinderen die het betreft. Soms worden de antwoorden van kinderen beïnvloed door recente, negatieve gebeurtenissen en moet er niet zo zwaar getild worden aan de uitslag. Maar soms is er sprake van langdurige problematiek en is er een aanpak nodig.
- * Op **groepsniveau** worden de resultaten geanalyseerd en besproken. Eerst vindt een analyse plaats van de mogelijke oorzaken van een negatieve uitslag. Herkent de groepsleerkracht de score? Komt de score overeen met de eigen indruk? Welke kinderen zijn opvallend? De groepsleerkracht vat de resultaten samen en bespreekt deze met de collega's of zorgcoördinatoren en waar nodig met de groep.
- * Op **schoolniveau** zullen (in de stuurgroep Sociale Veiligheid en/of met de zorgcoördinatoren, waarin ook directie zitting heeft) de resultaten van alle groepen worden besproken. Hierbij gaat de aandacht uit naar een vergelijking van de verschillende groepen met elkaar én naar een vergelijking met voorgaande jaren. Is er sprake van een negatieve of een positieve ontwikkeling? Zo ja, hoe komt dat? Hierbij worden tevens de acties geëvalueerd die vorig jaar zijn ondernomen om de veiligheid te vergroten.

Daarnaast komt er zes keer per jaar een kinderraad bij elkaar die met een directielid in gesprek gaat over zaken in en rondom de school. Ook de sociale aspecten komen aan de orde.

4. Rollen en taken binnen sociale veiligheid.

Wij werken met een stuurgroep Sociale Veiligheid. De stuurgroep bestaat uit een anti-pestcoördinator, aandachtfunctionaris huiselijk geweld/kindermishandeling, zorgcoördinatoren, lid directie en coördinatoren Kanjertraining.

Taken van de stuurgroep sociale veiligheid zijn:

- Ontwikkelen, actualiseren en levend houden van beleid en aanpak m.b.t. burgerschap / Kanjertraining binnen het curriculum en het sociaalpedagogische klimaat van de school;
- Op verzoek fungeren als vraagbaak en luisterend oor voor collega's, ondersteunen van beginnende collega's op het betreffende vakgebied, bieden van klassenconsultatie n.a.v. de Kanjerlessen en nabespreking;
- Zorg dragen voor afname kwaliteitszorginstrument ZIEN!
- Het zorg dragen voor de zichtbaarheid van de Kanjertraining in lokalen, gangen en andere plekken in en om het gebouw. Bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van de Kanjertraining;

- Ondersteuning van leerkrachten in het handelen bij pesten. Meedenken in de vervolgstappen en eventuele ondersteuning tijdens (groeps)gesprekken.

Daarnaast hebben wij een vertrouwenspersoon. De taken zijn:

- Luisteren naar kinderen, ouders en teamleden die hun zorg uiten;
- De problemen van kinderen, ouders en teamleden helpen oplossen.

5. Ouders betrekken bij het veiligheidsbeleid

Wij willen als school graag samen met de ouders optrekken op dit terrein. In het geval van incidenten zoeken we snel contact om samen te bespreken hoe we hiermee om zullen gaan. Maar ook in meer algemene zin willen we ouders bij het veiligheidsbeleid betrekken. Dat doen we door ze te informeren over wat de school doet aan het voorkomen en aanpakken van ongewenst gedrag als pesten. En over bij wie ze terecht kunnen als er iets is. We nemen ouders heel serieus daarin.

6. Omschrijving van 'pesten' en 'plagen'.

Wij spreken van pesten als er sprake is van:

- een negatieve intentie, bedoeld om een ander kind leed te berokkenen;
- herhaaldelijke en langdurige blootstelling aan negatief gedrag/agressie van één of meer kinderen;
- machtsverschil tussen dader en slachtoffer.

We maken onderscheid tussen pesten en *plagen*. Bij plagen is het negatieve gedrag niet structureel tegen hetzelfde kind gericht en is de machtsongelijkheid veelal niet zo duidelijk aanwezig als bij pesten. De insteek bij plagen is bovendien eerder elkaar aan het lachen maken, dan dat er sprake is van een expliciet negatieve intentie en buitensluiten. We leren kinderen ook het onderscheid tussen pesten en een *conflict*. Een conflict is een verschil van mening of van belang (A wil dit en B wil dat). Soms ontardt een conflict in een *ruzie*, als er sprake is van (fysiek of psychisch) geweld. Plagen kan vaak leiden tot een conflict: A wil dat B ophoudt en B vindt het leuk om er nog even mee door te gaan.

Pesten is van een andere orde. De machtsongelijkheid en de structurele gerichtheid op één persoon maakt het onvergelijkbaar met plagen. Pesten is weloverwogen en proactief, gebeurt niet per ongeluk of spontaan, en ook niet als gevolg van uitlokking.

7. Het voorkomen van pesten

Uitgangspunt voor het beleid inzake sociale veiligheid op onze school is het programma van Kanjertraining. Deze methode zetten we, naast ons dagelijks pedagogisch handelen, in als preventiekader. Voorkomen is beter dan genezen is onze filosofie.

Kanjertraining is een programma om een prettig schoolklimaat en sociale veiligheid te stimuleren door het bevorderen van onderling vertrouwen. Zoals we hiervoor al aangaven leggen we met het programma van Kanjertraining fundament voor een sterk tegenwicht tegen pestgedrag.

Wij willen kinderen op onze school zich niet alleen optimaal laten ontwikkelen in de leervakken, zoals taal en rekenen, maar wij willen ook een bijdrage leveren aan de sociale en maatschappelijke vorming van kinderen. Dat het ook goede mensen worden die op hun beurt een bijdrage aan de samenleving zullen leveren. Met elke generatie vormen we immers opnieuw onze samenleving.

Onze school dient ook een school te zijn waar álle kinderen zichzelf kunnen zijn en zich veilig en prettig voelen. Alleen dan kunnen ze leren. We doen veel om sociale veiligheid te bevorderen en om ongewenst gedrag zoals pesten te voorkomen. Onze manier van aanpak hebben we beschreven in hoofdstuk 2.

Pesten behoort tot het repertoire van kinderen en het wordt gevoed in een cultuur die gekenmerkt wordt door competitie en individualisme. Wij bieden op onze school een sterk tegenwicht: de klas en school moet een positieve sociale gemeenschap te zijn, waarin een expliciete sociale en morele norm aanwezig is die ervoor zorgt dat we oog hebben voor elkaar, dat we rekening houden met elkaar, dat we allemaal verantwoordelijkheid dragen voor de gemeenschap, en dat je het recht hebt om jezelf te zijn, maar dat je dan ook de plicht hebt om ervoor te zorgen dat ieder ander dat recht heeft. Wij willen een school zijn waarin zorg voor elkaar centraal staat. Een school met een klimaat waarin sprake is van verbinding, eerder dan concurrentie of competitie. Eén met een 'inclusief' groepsklimaat, waarin niemand wordt buitengesloten. Op die manier voorkomen we in veel gevallen ongewenst gedrag als pesten. Als er toch gepest wordt grijpen we snel in.

8. Handelen bij plagen

We zijn attent op plaagsituaties in en rond de school. Plagen speelt zich soms af op de grens van het aanvaardbare, en kan gemakkelijk overgaan in ruzie, of zelfs pesten. Als plagen serieus wordt, ondersteunen we het geplaagde kind om het plagen te laten stoppen en spreken de plager aan op zijn of haar gedrag. Soms schakelen we een maatje in om te helpen het plagen te stoppen.

9. Handelen bij pesten

Hoeveel we ook doen aan preventie, pesten kan altijd nog voorkomen. Als er toch pestincidenten zijn, dan is het uiteraard zaak om eerst na te gaan of aan de preventieve kant nog wel voldoende wordt gedaan, zoals in hoofdstuk 2 is beschreven (en of het programma van Kanjertraining (nog) wel goed wordt uitgevoerd).

Maar soms is er meer nodig. We hanteren daarbij een oplopende schaal: Van vroegtijdig ingrijpen bij plagen tot uiteindelijk (als alle andere middelen zijn uitgeput) time-out van het kind. Hieronder worden de stappen toegelicht.

Wanneer er sprake is van pestsignalen, doorlopen alle leerkrachten van onze school de volgende stappen:

Informerende stuurgroep (anti-pestcoördinator/zorgcoördinator/directie).

- Pestmelding bespreken;
- Voorbereiden vervolgstappen. Wel/geen aanwezigheid lid stuurgroep bij het groepsgesprek;

Betrokken kinderen bij het pestgedrag vertellen aan elkaar. De groepsleerkracht is gespreksleider:

- Wat is er gebeurd, gezegd, gedaan?
- Hoe was het bedoeld?
- Hoe is het ervaren?
- Hoe willen we met elkaar omgaan?
- Wat hebben we daarvoor nodig: Hoe kan de klas en leerkracht helpen?
- Na het gesprek worden de ouders van de betrokken kinderen geïnformeerd door de leerkracht. Verslaglegging door leerkracht in ParnasSys.

Groepsgesprek.

- Het incident wordt toegelicht door de leerkracht;
- Wie had welke rol in het incident?
- Welke rol wil je nemen? Wat doe je dan?
- Oplossingen verzamelen;
- Oplossingen kiezen.

Informereren stuurgroep (anti-pestcoördinator/zorgcoördinator/directie).

- Terugkoppeling over uitgevoerde stappen. Is dit voldoende geweest?
- In overleg besluiten wat de vervolgstap gaat worden: Worden alle ouders van de groep geïnformeerd?

Dagelijks / wekelijks met de groep evalueren door de leerkracht:

- Goed: complimenten van kinderen aan elkaar;
- Slecht: nieuwe oplossingen bedenken.

Voortgang bespreken met stuurgroep.

Indien bovenstaande stappen niet werken:

1. Eventueel MDO opstarten met behulp van de zorgcoördinator, dit t.b.v. de pester/meeloper/slachtoffer;
2. Eventueel leerplichtambtenaar/GGD/wijkagent uitnodigen;
3. Eventueel time-out toepassen;
4. Eventueel aangifte doen bij politie na verzamelen bewijs.

10. Digitaal pesten

Digitaal pesten, online pesten of cyberpesten is een nieuwe vorm van pesten, maar de basis van de aanpak is dezelfde als bij 'klassiek' pesten. Wat je in het 'echte leven' niet mag, mag je online ook niet! Dat online communiceren anders verloopt dan offline communiceren en risico's met zich mee brengt, daarvan zijn kinderen zich, zeker op de basisschool, nog niet altijd bewust. Daarom vinden wij het belangrijk dat kinderen leren omgaan met sociale media, en dat we kinderen opvoeden tot *digitaal burger*.

We hebben duidelijke afspraken gemaakt over digitaal pesten en over online communiceren.

Vanaf het moment dat mobieltjes een rol gaan spelen in de groep gaat de groepsleerkracht met de groep in gesprek over de manier waarop ze hiermee om kunnen gaan. We zetten direct ook op dit terrein een duidelijke norm neer: 'Zo doen we dat hier op De Boomladder met sociale media!'. Problemen op dit gebied worden direct gebruikt als 'teachable moments', als een gelegenheid om afspraken te maken over het gebruik van sociale media, bijvoorbeeld de groepsapp.

Ook bij digitaal pesten spelen we zo vroeg mogelijk in op signalen. We stimuleren kinderen zelf om incidenten direct te melden bij de leerkracht. Vervolgens nemen we onmiddellijk de tijd om hierover met het kind te praten.

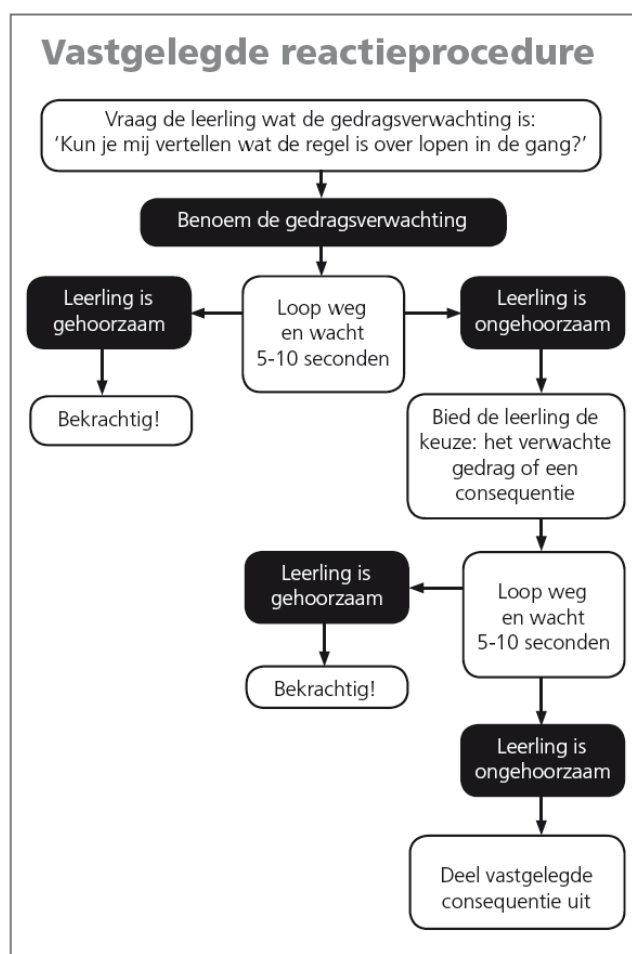
Afhankelijk van wat het betrokken kind hierin aangeeft en afhankelijk van onze inschatting of dit in de groep besproken kan worden, maken we dit bespreekbaar in de groep. Alleen als het betrokken kind (eventueel in overleg met zijn of haar ouders) dit zelf wil.

De school kan een medewerker van de bibliotheek uitnodigen voor een lessenserie over digitaal gedrag. In de groepen 7 en 8 wordt er meegedaan aan de week van de Mediawijsheid in november.

11. Stappenplan bij ongewenst gedrag (overtreding schoolregels)

Naast de sociale veiligheid op het gebied van bijvoorbeeld pesten willen wij ook zorgen voor een werkbare situatie voor kinderen en medewerkers op het gebied van gewenst gedrag. Indien een kind (tijdelijk) moeite heeft met het vertonen van gewenst gedrag willen we hier als team van De Boomladder op eenzelfde manier mee omgaan. Dit geeft duidelijkheid en voorspelbaarheid naar alle kinderen.

We noemen als voorbeeld het verstoren van een instructiemoment door een kind. Door continu door de instructie heen te praten kunnen andere kinderen de instructie niet goed volgen. Het kind wordt hierop aangesproken door de leerkracht, krijgt hierna tot tweemaal toe de gelegenheid om zijn gedrag aan te passen. Indien dit niet wordt aangepast, volgt er een consequentie.

Consequentie ongewenst gedrag uitvoeren:

1. Na de keuze (derde keer) wordt het kind tijdelijk naar een andere (parallel)groep gebracht, tot het vak voorbij is. Het kind gaat hier zelfstandig aan het werk.
2. De leerkracht haalt het kind op/ laat het kind ophalen na afloop van het vakonderdeel.
3. Wanneer het kind terug is vindt er een gesprekje plaats tussen de leerkracht en het kind.
4. Ouders worden altijd persoonlijk/ telefonisch op de hoogte gebracht. (Dezelfde dag)
5. Er wordt een notitie geplaatst in ParnasSys, in de categorie consequentie gedrag.
6. Wanneer de reactieprocedure 2x is uitgevoerd vindt er een gesprek tussen leerkracht, kind en ouders plaats.

7. Wanneer de reactieprocedure 3x is uitgevoerd vindt er een gesprek tussen directie, zorgcoördinator, het kind en ouders plaats. Doel van het gesprek is om de situatie in kaart te brengen en afspraken te maken over het verbeteren van het gedrag.

Als de veiligheid van kinderen, leerkrachten, ander personeel of ouders in het geding is, is optreden geboden. Daarbij hoeft het niet alleen om de fysieke veiligheid te gaan; het kan ook de sociale en emotionele veiligheid betreffen. Belangrijk is dat de kinderen en ouders op de hoogte zijn van de consequentie.

Ook collega's dienen op de hoogte te zijn van gemaakte afspraken als het hen aangaat. Bijvoorbeeld bij het plaatsen van een kind tijdelijk in een andere groep.